

Reformacija in gibanja v katoliški Evropi

- potreba po notranji obnovi katoliške cerkve
- vrsta neuspešnih reform poglubi krizo
- REFORMACIJA v 16.stol. – versko gibanje za obnovo Cerkev

Vzroki:

- odpor proti bogatenju in naraščanju moči cerkve
- kriza razmer v Cerkvah: podkupovanja, prodaja cerkvenih posesti, kupčije s cerkvenimi častmi
- simonija (prodajanje cerkvenih služb)
- prodaja relikvij in odpustkov
- nemoralno življenje duhovščine

MARTIN LUTER

- 1517 v Wittenbergu objavi 95 tez, v katerih zavrne trgovanje z odpustki in izpostavi nekatera nerešena vprašanja. Trdi, da papeži in cerkveni koncili niso nezmotljivi in da je edini temelj vere BIBLIJA (v verniku razumljivem jeziku).
- papež ga izobči – to povzroči cerkveni razkol
- razvoj Luteranske cerkve

- 1521 – državni zbor v Wormsu – cesar Karel 5. prepove luteransko vero
- Lutra vzame pod okrilje saški knez – živi na njegovem gradu in prevaja Biblijo v nemščino
- 1529 – državno zbor v Speyerju – nekatera nemška mesta in knezi protestirajo proti prepovedi luteranstva – PROTESTANTI.
- širjenje reformacije med vsemi nemškimi družbenimi sloji in po Evropi – zasluga gre tisku
- 1555 – državni zbor v Augsburgu: »VERSKI MIR – cesar prizna protestantsko vero po načelu □ »Čigar zemlja, tega vera.«

SMERI REFORMACIJE

Meščanska smer:

- **Nemčija:** LUTERANSTVO – nemška mesta in dežele, nastanek evangelijskih občin
- **Švica:** Ulrich Zwingli (Zurich in švicarski mestno kantoni)

Kalvinizem: Jean Calvin (Ženeva)

- temelj je verska občina, na čelu je svet starešin – prezbiterij = prezbiterijanska cerkev, strog nadzor vernikov in njihovega življenja, predestinacija, skromna cerkev, širi se v **Francijo – HUGENOTI**

Plemstvo in reformacija

- Švedska: Kralj Gustav 1. Vasa
- Danska z Norveško in Islandijo
- Anglija: **ANGLIKANSKA CERKEV – Henrik 8.** – vladarska smer reformacije

Reformacija med kmečkim prebivalstvom:

VERSKE SEKTE: - **ANABAPTISTI** – prekrščevalci, - **Thomas Münzer**